

MODERNA HÄSTKRAFTER

Medlemsblad för föreningen SVERIGES HÄSTKÖRARE - Årgång 23 nr2 2020

Föreningen
**SVERIGES
HÄSTKÖRARE**

På
KUSKBOCKEN
med
Stina Ek Bredgård

Arbetshästen i stadsnära skog

Klövsjö - Röros:

En forbonderesa i modern tid

TEMA: Gamla vagnar

Styrelse

Ordförande
Tom Meurling (A.U., BRUNTE)
Veckholms-Väppeby 2
745 99 ENKÖPING
073-681 31 34
ordforande@hastkorare.se

Vice ordförande
Siri Berg
Dammgatan 5
413 21 Göteborg
072-4491089
siriberg@live.se

Sekreterare
Lars Hellsten
Lindösen Grymmakärret 35
545 92 Älgårås
070-2577499
hellstenlasse@gmail.com

Övriga ledamöter
Camilla Perhult
Knutby-Åsby, Dalhamn 211
740 12 Knutby
070 - 28 76 316
camillashastentreprenad@hotmail.com

Erik Sundin
Näset 1
794 92 Orsa
070-5486229
eos.sundin@gmail.com

Jessica Bergqvist
Torstorp 62
43298 Grimeton
0706 - 627 237
breavad@gmail.com

Håkan Fingal (AU)
Nybygget Rudu 15
561 92 Huskvarna
073-906 21 36
hakanfingal@gmail.com

Tommy Johansson
Stångviken 225
835 63 Fällinge
0702-387634
tommy-carina@hotmail.com

Ersättare
Stella Nelson
Lilla Haga 263
732 72 Fellingsbro
070-32417
stella.nelson@orebro.se

Emely Lönnberg
Sölgårdsvägen 7
739 31 Skinnkatteberg
076-2100839
emelylonnberg@hotmail.com

Lennart Östberg
Specksta 159
864 91 Matfors
070-3950950
jansaslennart@yahoo.se

Redaktion Moderna Hästkrafter

Mailadress
redaktor@hastkorare.se

Redaktör
Laila Berglund, Lövdalavägen 43-7, 23195
Trelleborg
0709-770110
info@lailaberglund.se
redaktor@hastkorare.se

Redaktionsgrupp
Hampus Jansson
0730763170
hampustjansson@hotmail.com

Åsa Friman
070-24 10 335
hultsbrukshastar@hotmail.com

Layout/grafisk form
Simon Rimshult
Stekarekärret 1
544 91 Hjo
070-3464169
simon@rimshult.com

Ansvarig utgivare
Tom Meurling

Valberedning

Per Madestam
0730-932646

Camilla Perhult
070-28 76 316

Gösta Kylsberg
0733-746888

Utbildningsgrupp

Camilla Perhult
Knutby-Åsby, Dalhamn 211
740 12 Knutby
070 - 28 76 316
camillashastentreprenad@hotmail.com

Lena Erkers
Nittsjö 78
795 91 Rättvik
0248-175 31
lena.erkers@edu.rattvik.se

Sigvard Gustavsson
(se kassör/medlemsregister)

Elisabet Olofsson
Faluvägen 222
795 90 Rättvik
0706-966442
elisabet.olofsson@rattvik.se

Representater FECTU

Tom Meurling
(se styrelse)

Hemsida www.hastkorare.se PR-ansvarig

Lars Hellsten
(se styrelse)

Kassör / medlemsregister

Sigvard Gustavsson
L:a Frösboholma
280 22 Vittsjö
0708 - 250 278
register@hastkorare.se

Entreprenörsgroup

Jonas Ericsson
(se styrelsen)

Tommy Johansson
(se styrelsen)

Kuskutbildningen

Tom Meurling
(se styrelsen)

Kusk Jan Palmér och Lyktra ute på skogsarbete. Foto: Tom Meurling

Redaktionsspiltan

Vilken märklig tid vi lever i just nu!

Covid-19 förändrade världen på väldigt kort tid. Det vi bara sett på film är nu verklighet. Jag är väldigt tacksam över att bo i ett litet hus på landet och kunna gå ut och njuta av våren varje dag och inte sitta isolerad i en liten lägenhet i en stad med karantänsförordningar. Jag hoppas och tror att ni har det lika bra.

Om man bortser från eländet en stund är ju denna årstid den absolut bästa. Naturen vaknar, solen börjar värma, fölungarna tittar ut och gräset börjar växa. Jag ser fler och fler kommuner och andra som anlitar hästföretagare till sin gräsklippning och naturvård. Brukshästar i skogsvården blir också allt vanligare och får mycket uppskattning. Ni som är yrkesverksamma har kämpat på länge men nog känns det som om att brukshästen är på god väg att få tillbaka lite av sin status. Marknaden för bröllopskörningar och andra partajevenemang har förstås blivit påverkade negativt, åtminstone för tillfället, efterfrågan kommer säkert tillbaka. Vem vill inte åka i en stiligt ekipage till sin bröllofsfest?

Just nu ser mycket mörkt ut men jag tror och hoppas att det kommer bli stora positiva förändringar när allt är över. Att människor börjar tänka i andra banor och se till det vi har, och har haft, under lång tid i vårt land. Hästkrafter som man kan använda.

Bidra gärna med material, frågor och insändare till nästa nummer. Vi blir så glada när vi kan dela med oss av ert hästliv! Ni medlemmar är mycket viktiga för innehållet i vår tidning.

Önskar alla läsare en härlig sommar.

Laila Berglund
Redaktör

I detta nummer!

- 4 Ordförande har ordet
- 5 Anslagstavla
- 6 Nya styrelsemedlemmar
- 8 Teknik & redskap
- 10 Stalltips
- 11 Presentation av kuskelever
- 13 TEMA: Gamla vagnar
- 16 Rapport från årets stämma
- 17 Med hästkrafter i stadsnära skog
- 22 På kuskbocken:
Stina Ek Bredgård
- 23 Radannonser
- 24 Distriktombud
- 25 Klövsjö - Röros: En forbonde-
resa i modern tid
- 28 I nästa nummer

Ordförande har ordet

Hej igen!

Förra gången jag satte mig att skriva var i slutet på februari och det stora samtalssammet Corona var fortfarande i kulissen. Dagarna efter slog det till med full kraft och förändrade tillvaron mer eller mindre för alla på något sätt. På min arbetsplats skulle alla som kunde jobba hemifrån och det var ju svårt för min avdelning inom naturvård så vi fick snällt fortsätta, men ska jobba enskilt så långt det går. Alla möten är inställda eller går via telefon och dator vilket känns ovanligt för många av oss. Nu har det gått några månader och man har hittat olika former för att lösa sina arbetsuppgifter och med hästarna är jag mycket själv så det är ok. Fördelarna är att det går lätt att pendla med bilen då det är väldigt lite trafik och att bränslekostnaden har gått ner några kronor. Som om inte Coronan skapade problem så var "vintern" i mina trakter väldigt mild med endast ett fåtal spridda dagar med minusgrader och all nederbörd kom i form av regn. Det gjorde att vinterhagen för hästarna inte höll och vi kom till insikt att dräneringen inte fungerade, så nu fram på vårkanten fick jag låna en grävmaskin och har justerat alla diken, lagt ner ny dränering men även spolat och kollat övriga brunnar och ledningar så det ska bli intressant att se hur det fungerar till nästa blötperiod. Hemmavid har hästarna fått hjälpa till med återställning av vinterhagen då jag även passat på att plocka bort en massa jordfasta stenar med grävmaskinen så nu är det enklare att sköta betesmark-

en och det kommer förhoppningsvis att växa lite grönt igen efter stödsådd i hagen.

Inte helt oförväntat har samtliga publika uppdrag att köra folk på olika tillställningar ställts in så det kommer att bli lite sämre med intäkter den närmaste tiden, men det har dykt upp lite andra udda uppdrag både med skogskörning och filmproduktion framöver så det finns hopp.

Inom uppdragen i kommunen märker vi att det är fler besökare i skog och mark vilket höjer trycket på grillplatser och soptunnor.

Det är ju väldigt spännande att se kreativiteten hos ett antal utbildare, där man har börjat med webbkurser i grundläggande ämnen för att inspirera och ge sina elever lite att jobba med i väntan på att tillvaron ska återgå till det normala. Jag var själv nyfiken och anmälde mig till några och tycker det är ett lyckat koncept som kanske blir framtidens melodi!

Ta hand om varandra och kör lugnt!

Hälsningar Tom Meurling

Medlemskap

Moderna Hästkrafter är en medlemstidning för föreningen Sveriges Hästkörare, som kommer ut med 4 nummer om året.

Medlemsavgiften är 390 kr/huvudmedlem +20kr/familjemedlem och betalas årligen.

Medlem blir du enklast genom att gå in på www.hastkorare.se, klicka vidare till "medlemskap" och fyll i formuläret. Därefter kommer en faktura på medlemsavgiften. Har du inte tillgång till internet erlägger du avgift på nedanstående bankgiro med namn och adress tydligt textat, även namn och födelseår på ev. familjemedlemmar.

När avgiften är erlagd kommer en bekräftelse på

medlemsskapet samt informationsmaterial om föreningen.

Därefter får du Moderna Hästkrafter hem i brevlådan fyra gånger per år, så länge du är medlem!

Bg 5727-1975

OBS! Om du bor utanför Sverige betalar du genom att använda vårt IBAN-nummer.

Swift/bic: SWEDSESS

IBAN nr: SE 2880000823961532061098

Föreningen
**SVERIGES
HÄSTKÖRARE**

Året hästkörare utsedd!

De senaste åren har årets hästkörare tilldelats en graverad skakelklocka i samband med seminariets middag, men som ni alla vet blev det inget seminarium.

Bland de inskickade nomineringarna valdes Jonas och Elin Nordlund på Backfors gård att få klockan och den tjugiga titeln detta år. Motiveringen lyder:

“Backforsgård har under många år varit en inspirationskälla för många både nya och gamla kuskar och på senare år även fungerat som utbildningsort för den på Wången placerade kuskutbildningen. Förutom att dela med sig av sin stora kunskap i körning och hästhantering via sociala medier har detta med webbkurser i Covid-19 tider varit en finurlig lösning på problemet med socialdistansering.

Grattis till er!

Information från distrikt Skåne

Vi hade tänkt avhålla ett förberedande KBI under våren, men det ville inte Corona. Vi hoppas kunna ha det under hösten.

Vi hade också tänkt införa enkla träffar hemma hos medlemmarna. Där ville Corona vara med, så vi avvaktar till hösten. Tanken är att träffas och titta på olika lösningar på stall och häst användning eller vad deltagarna vill ventilerat, under ett par timmar per tillfälle. Info i nästa tidning.

Kommande hästaktiviteter

Sveriges hästkörare medverkar vid slåtterdag anordnad av Billinge BYALAG. Höhässjning, hästslåtter och lie användning står på programmet. Enklareservering finns.

Det blir lördag 4e eller söndag 5e juli kl 12-15.

Frågor: Torsten Werner, tel 0705-424240, emailwerner@exen.se

Nya styrelsemedlemmar

Emely Lönnberg

Jag heter Emely Lönnberg och fick nyligen frågan om jag kunde tänka mig en plats i styrelsen för Föreningen Sveriges Hästkörare, Självklart vill jag de!

Det var inte något jag direkt kände att jag behövde fundera på, att vara en del av en förening som ägnar sig åt körning med häst på alla dess vis är något jag mer än gärna lägger mitt engagemang i.

Varför är det då en självklarhet?

Jag är från början en ridtjej, växte inte upp med hästar i familjen utan började tidigt på ridskola, tråkigt nog la "vår" ridskola ner efter bara några år, jag var då runt 10 år gammal. Min syster hade också ett stort hästintresse och vi blev så kallade medryttare på två travare och till slut så skaffade vi även foderhästar osv.

Min kontakt med körning började väl egentligen med att jag hade ett varmblodigt travarsto på foder som var väldigt snäll att köra, tack och lov, eftersom vi inte hade någon erfarenhet alls inom ämnet, jag var då runt 15 år och val av gymnasium var dags, intresset för körning var egentligen inte så stort men jag resonerade nog som så att det var lättare att vidareutbilda sig inom ridningen är körningen efter gymnasiet om jag ville de och det är ju kul med variation. Kort sammanfattat, jag föll för körningen.

Idag kör jag nästan uteslutande, jag rider någon gång ibland och visst kan det vara kul men körningen ligger mig närmast om hjärtat.

Efter gymnasiet har jag också utbildat mig till sadelmakare, 3 år i Tärnsjö på Sadelmakeriskolan och sedan brukshästkusk, 1 år på dåvarande Kuskutbildningen i Strömsholm.

Jag och min sambo har idag Mistel ett 6 årigt nordsvenskt sto, Hector en 16 årig dartmoor valack samt Saga som är en 20 årig ardenner, Saga är för tillfället bosatt hos vår goda vän. Utöver det kommer och går lite hästar som jag har i träning osv. Vi har även en liten flock Gutefår och en hund. Dartmoorn är min absoluta favorit av det vi har hemma när de gäller körhäst, jag får nog säga att jag är öppen för att man kan köra med alla olika raser, det är individerna man måste hitta för att få den där riktigt fina körhästen (och mängder av träning förstås) och jag ser mer än gärna lite nättare hästar framför plogen eller stockarna i skogen.

Drömmen är såklart att använda hästarna på gården så mycket de bara går. Jag driver ett eget företag, M-L-Y Kusk och Sadelmakeri, med körning, kurser/träningar i körning, inkörning och även sadelmakeri. Inkörningen är nog det som ligger mig närmast, jag gillar att utbilda människor men kanske framförallt hästar.

Jag gillar inte bara att köra häst hemma på gården, jag och mina dartmoorponnyer har under flera år representerat Dartmoorponnyn på Friends Arena under Stockholm International Horse Show och även under andra evenemang runt om i Sverige.

Jag hoppas på att mitt engagemang för körningen kan ge föreningen en bredare bild av just körning med häst och med det tackar jag stort för att jag fått förtroendet att vara en del av styrelsen.

Lennart Östberg

Lennart Östberg heter jag, är 65 år ung och bor på en hästgård, i Matfors utanför Sundsvall, tillsammans med min sambo Annalena Norberg, våra fyra hästar, ett gäng höns och taxen Strimma. Jag har haft häst i ca 30 år och äger för närvarande tre nordsvenska brukshästar. Dessutom har jag en dotter som driver en turridningsgård i Hassela och ett barnbarn som tävlar med islandshäst på SM-nivå.

Jag brinner för allt som har med brukshäst att göra – renoverar vagnar, syr mina egna selar, arrangerar hästevenemang och utför alla typer av uppdragskörningar. Mitt stora intresse för kulturhistoria har lett till ett medlemskap i Klövsjö Forbondeförening. Därigenom har jag deltagit i 19 forbonderesor mellan Klövsjö och Röros, som företas med häst och släde, och där målet är invigningen av Röros marknad i slutet av februari varje år.

För fyra år sedan var jag drivande i att bilda distriktföreningen Sveriges Hästkörare här i Medelpad och har varit ordförande där sedan dess.

Min bakgrund är att jag gick skogs- och brukshästutbildningen på Kvinnersta mellan 2003 och 2004. Dessutom har jag stora delar av mitt liv varit egenföretagare inom anläggningbranschen och anses av många som något av en entreprenör.

Mitt föresats är att jag genom min medverkan i styrelsen för Sveriges Hästkörare ska kunna bidra till en utveckling av hästens brukande in i framtiden. Mitt motto är "lär av historien och blicka framåt" för att därigenom se nya möjligheter.

Teknik & Redskap

Ekipaget med Wide 2084. Kusk Dennis Hildingsson

Griplastarvagn

Text & foto: Hampus Jansson

Det var nu i Februari som jag bestämde mig för att påbörja mitt projekt. Jag hade alltid drömt om en griplastarvagn och det var då som jag sprang på en kelfri vagn, och där var startskottet. Jag kör enbet och det var en passande storlek för en enbetsvagn. Jag ville ha en smal vagn för att komma fram i gallringar, därför blev denna typen byggd av en ATV vagn. Drivningen på vagnen är tänkt att ersätta en häst och anledningen till att vagnen blev åttahjulig var för att jag hade framdelen av en åttahjuling som passade och hade samma spårvidd och fick rekningen i skaklarna och det finns även en midja på vagnen.

*Framvagnens
styrning tagen
från en
åttahjuling*

Ekipaget med Kim Keso Unik 266. Kusk Dennis Hildingsson

Anledningen till att framdelen sitter lite längre fram på vagnen är ifall vagnen välter så kommer inte hästen välta omkull. Jag flyttade bakvikten av kranen så att tyngdpunkten hamnade längre bak så att den inte blir tippig när man svänger. Jag kan även använda drivrullarna som broms som jag sköter med två pedaler, så att jag har händerna fria när jag kör hästen. Vagnen har en 9 hästars motor och kranen är 3,5 meter lång. Jag kan även flytta tillbaka framdelen till min åtta hjuling.

Jag är väldigt nöjd med resultatet men däremot kunde vagnen vara lite kortare men så får det bli när man kompromissar. Jag är väldigt nöjd med drivningen som tillför mycket.

Drivningen styrs med pedalen, Spaken styr drivningen vid backning och fungerar även som broms.

Den hydrauliska drivningen på vagnens bakaxel.

STALLTIPSET

I detta nummer har vi glädje att dela med oss av inte mindre än tre stycken stalltips, håll till godo!
Har du något du vill dela med dig av i kommande nummer? Skicka in till redaktionen!

Enkelt handtag till boxlås

Ta en del av en kasserad läderrem och gör ett hål i den och sätta fast den i boxlåset. Min rem är mellan 10 och 15cm lång och kommer från en baksele. Nu med den monterade läderremmen kan jag öppna boxdörren i mina tumvantar eller med samma hand som som jag bär en loksele med.

Hampus Jansson

Säkra upp vattenhinken

Min häst petar alltid till vattenhinken så den lossnar från kroken. Jag satte fast en karbinhake i ringen ovanför som jag sen sätter fast hinken i också. Efter som jag fortfarande använder kroken för att bära upp hinken kan jag med samma hand hänga upp hinken med vatten och sen kroka i karbinhaken.

Hampus Jansson

Upphängningssnodd

Jag har en vän och sadelmakare som regelbundet ser över och lagar det som behövs på mina seldon och annan läderutrustning. Sist jag fick tillbaka grejorna var de kompletterade med en liten, oansenlig lädersnodd som bilden visar. Fastsatt på vänster sidas tömring fanns det plötsligt en enkel lösning att hänga upp gjordarna på så dom sliper släpa på marken i onödan när man bär på selen.

Tack till Helen Janson på Roslagsläder!

Hälsn
Tom

Presentation av kuskelever

med utbildningsort Vittsjö

Yrkeshögskoleutbildning

KUSKUTBILDNING I BRUKSHÄSTKÖRNING WÅNGEN

En eftergymnasial, kostnadsfri, studiestödsberättigad utbildning. Utbildningen ger en Yrkeshögskoleexamen och leder i första hand till eget företagande.

Sveriges enda yrkesutbildning i brukshästkörning.

Det är intag på 12 elever per år och eleverna studerar delvis på distans. I nuläget är det 4 st hos Elisabeth Olofsson, Körinstruktör på Stiernehööks naturbruksgymnasium i Rättvik, 4 st i Vittsjö hos Sigvard Gustavsson, Häldehastkraft och 4 st är hos Jonas och Ida Nordlund, Backfors gård, i Luleå. Platserna kan ändras beroende av var eleverna finns.

Här följer en presentation av eleverna i Vittsjö.

Anna Eidemo

Jag bor med sambo och treårig son utanför Kungshamn, Bohuslän. Jobbar som djurvårdare på naturvårdsorganisationen Nordens Ark, och är tjänstledig på deltid för kuskutbildningen. Samspelet med djuren har alltid varit viktigt för mig, och ett gott samarbete med häst/hästar i arbete ger en fantastisk känsla som jag gärna vill sprida! I brukshästarna ser jag stor potential att fylla en växande nisch - tyst, effektiv, naturvänlig och flexibel egenskaper som drar blickar till sig och uppmuntrar till lugn, balans och kreativitet.

Rebecka Sandberg

Jag heter Rebecka Sandberg, är 24 år och bor i Falkenberg. 2016 köpte jag min första egna ardenner Poet f.2015. Redan då drömde jag mig bort om att Poet en dag skulle bli min kollega. Jag sökte in till kuskutbildningen för att få mer kunskap och grund att stå på. Så att jag vågar satsa och starta igång mitt företag. Jag kommer att erbjuda diverse uppdragskörning, inkörning och körupplevelser. Målet är också att skaffa en gård och att småskaligt bruka egen jord och skog med häst.

Martin Grahm

Jag heter Martin Grahm och är 45 år ung. Jag bor på en liten gård i Svalövs kommun. Jag har alltid tyckt om hästar men det riktiga intresset kom först för ett antal år sedan när jag blev rekryterad till Kronprinsens husarregementes musikkår och började ridträna för att spela beridet. Intresset för körning och brukshästar kom när jag av en lycklig slump fick reda på att Sveriges hästkörare i Skåne skulle anordna en föreläsning av gräsklippning med hästar och där blev jag helt såld. På denna föreläsning kom jag i kontakt med flera duktiga och inspirerande hästentreprenörer och kort där efter gick jag en körkurs hos Jenny Göransson som gav mig en rejäl knuff i rätt riktning och såg till att jag skick-

ade in min ansökan till kuskutbildningen i brukshästkörning. Detta är jag evinnerligt tacksam för.

Nu när jag är antagen ger jag järnet och satsar på att så småningom bli hästentreprenör, gärna med inriktning på skogsbruk och grönyte-/ parkvård. Eftersom jag har ett stort intresse av hur det var förr skulle jag även vilja jobba i någon form av museal verksamhet. Tänk att få sköta en gård på gammalt sätt, som till exempel Stig-Anders Svensson (Hästmannen) gjorde. Fram till dess får jag bruka mina 4 tunnland med hjälp av min ardenner Potter och mina två shetlandsponnyer Play och Utoy.

Madelene Lidström

- 95 gick jag häst skötarutbildningen på Strömsholm. Där kom jag i kontakt med travet. Flyttade upp till Hälsingland för jobb i ett travstall. Stannade kvar pga kärlek. Vi köpte gård + företag. Vi hade både våra egna och andras travhästar i träning. Plus att vi drev vårt egna jordbruk. Vi hade också en liten uppfödning av travare.
- Livet ändras och jag hamnade i Hjo, där jag haft förmånen att jobba med Per Madestam, Naturnära Hästkraft. Det började med att jag följde med som hjälpreda till att jag senare har gått ett par kurser under hans ledning. Anledningen till att jag sökte till kusk är att jag ser så många möjligheter att använda hästen i ett dagligt arbete och vill få mer redskap att kunna förmedla detta.
- Det jag hoppas på efter utbildningen är att driva någon form av grön arena-verksamhet och även kunna tillhandahålla några fler tjänster, både inom den privata och offentliga sektorn.

TEMA

Gamla vagnar

Välkommen till temat: Gamla vagnar. Här delar Inger Tegemyr Sköldén och Lars Hellsten med sig lite av sina vagnar. Här kan man verkligen höra historiens vingslag och glädjas över att de fortfarande rullar. Nästa nummers tema blir "Hästen i trafiken".

Då är ni välkomna att skicka in era egna berättelser, bilder (högupplösta) och tankar kring temat till: redaktor@hastkorare.se

Inger Tegemyr Sköldén

Min Landau är tillverkad av Hedvall år 1880. Den köptes av Tham som ägde Susegården i Halland. Han gifte sig 1882 med Kuylenstierna och det står inskriptioner i dörren om detta.

En av mina viktoriovagnar har gått i Stockholmsdrosktrafik. Tillverkad 1890.

Charabangen som är Blå är gjord av AB Lauritzka Vagnfabrik.

Jaktvagnen är tysk och gjord av Walther Wagenbau.

Hälsningar
Inger Tegemyr Sköldén
Sköldéns Hästekipage och Kuskutbildning

Lars Hellsten

Skickar lite bilder på exempel på gamla vagnar. Det är kul att de fungerar och är förspända. Alla är körda med mina hästar och med mig som kusk.

Lars Hellsten

Spider pheaton

*Thulins
mjölkkärra
från 1910*

Kalesch från 1890

Lucktrilla från 1905

Amerikansk buggy från 1910

Dogcart ponny från 1870

Promenadvagn ponny

Ponnygigg från 1890

Postkärra med brankarder från 1830

Wurst (Wagonette) från 1910

Rapport från årets stämma!

Under våren var det många funderingar på hur det skulle gå med årets seminarium och stämma. Det beslutades att ställa in seminariet trots att vi förmodligen skulle vara färre deltagare än vad FHM anvisade, man vill ju vara ett föredöme.

Vi var även oroliga för att det inte skulle komma deltagare vilket skulle resulterat i att betala för lokaler med mera men inga inkomster.

Föreningen strävar efter att hålla ner avgifterna för seminariet så det finns inga buffertar att ta av. Nåväl, Stämma skulle bli av på ett annorlunda vis och det var några tappra som tog sig dit och lika många som anslöt via webben så vi fick ett möte.

Väl på plats fanns det kaffe och kakor och därefter avhölls förhandlingarna.

Vi har några nya i styrelsen som får presentera sig själva på annan plats i tidningen och även några nya distriktsombud. Vi har sedan länge tagit

fram en plan för att försöka engagera medlemmar på de olika distrikten att komma samman och hitta vägar att träffas för att lära känna varandra och hitta på aktiviteter på olika sätt ute i landet. Just nu känns det inte som om man ska uppmuntra att ses men att skapa kontakter är aldrig fel. Vi får se vad det utmynnar i.

Protokoll och övriga handlingar från stämman finns att hitta på föreningens hemsida.

På vägen dit passade jag på att hälsa på Håkan Fingal och Jan Palmér som har ett mindre uppdrag i ett nybildat naturreservat i utkanten av Jönköping där det handlar om att återskapa en hassellund så dom har att göra.

Hälsningar
Tom Meurling

Med hästkrafter i stadsnära skog!

Text & bild: Åsa Friman

Jönköpings kommun har i stadsdelen Mariebo, sydväst om staden, en större park – Vattenledningsparken. Den park innefattar bland annat ett större strövområde med branta berg, rik fauna och fina gångstråk. I detta område som så småningom ska bli reservat har arbetshästar synts till under våren.

Kommunens skogsförvaltare Joakim Frick, gästade Elmia Wood 2019 och träffade där monterpersonal från de olika brukshästföreningar som fanns representerade.

Frågan ställdes om det fanns någon hästentreprenör som kunde tänka sig att slutföra ett arbete som ett stort skogsbolag tidigare gjort. Uppdraget bestod av att lunna ut sly som fällts av bolaget.

Håkan och Anna Fingal från Rudu i Huskvarna samt Jan Palmér i Böttaryd tackade ja och en yta på 4,5 ha har varit deras heljobb sedan mars månad. Fram tills i dag när reportaget görs, har ca 120 timmar lagts ned och ungefär halva ytan är klar.

Från där jag står ser jag en skog som har öppnats upp varsamt. Ljuset strilar in mellan löven och marken har stigar där hästarna varsamt trampat med lunnings

båge och skakelsläpa. Ett resultat som uppskattats av människor som rör sig i detta strövområde.

Villorna ligger tätt angränsande och Håkan berättar att en husägare erbjudit vatten till hästarna genom att enkelt dra ut en vattenslang från villans trädgård.

Små tjänster som betyder så mycket. Under de dryga två timmar jag gästar Vattenledningsparken möter jag säkert ett tjugotal lördagsflanörer som alla hejar glatt och ler när de ser hästarna som jobbar.

Ett resultat som visar att hästar i stadsnära skogar är positivt på många sätt.

Håkan i arbete.

På **KUSKBOCKEN** med Stina Ek Bredgård

Stina Ek Bredgård

Stina Ek Bredgård är 43 år och bor i en liten by mittemellan Västerås och Enköping med man, dotter och katt i en villa, med höns på tomten och hästar på inkvarterade hos grannen. Sedan 17 år jobbar hon som museibonde på Vallby friluftsmuseum i Västerås. En del hästkörning blir det där, men den mesta tiden går åt till arbetet med museets lantraskdjur på olika sätt. Den dagliga skötseln av djuren och avelsplanering av genbanksarbetet. Djuren ingår också i det pedagogiska arbetet där jag har visningar för skolklasser och lektioner för naturbrukselever.

1. Hur kom du först i kontakt med Föreningen Sveriges Hästkörare?

Det var när jag gick skogs- och brukshästutbildningen på Kvinnersta som jag blev medlem i föreningen. Då fick vi åka på ett av Skogshästens seminarium. Jag har senare suttit med i styrelsen för föreningen.

2. Vad har du/ni för hästar och vad kör du/ni?

Jag har två nordsvenska brukshästar, Tora f.-07 och hennes dotter Timra f.-15. Hemma blir det mest vagnskörning, men tycker det är kul med all typ av körning och försöker träna både skogs-, brukskörning och plöjning när tillfälle ges. Har provat att tävla i lite skogs och brukskörning. En del bröllopskörningar har det också blivit, några tillsammans med kompisen och hennes fjording. Tora är en ganska liten nordsvensk, så de två går fint ihop. Semester med hästarna har vi också haft och då har vi lånat Arne Perssons skogsvagn som går att "göra om" med kuskbock och

flak. Jag har turen att kunna ta med mig hästarna till jobbet och där har Tora hjälpt mig med allt från att harva och så på åkern, dra fram en och annan timmerstock, köra turister, till att se till barnen kommer till Blåkulla på skärtorsdagen (med häst och vagn, såklart!)

På friluftsmuseet har det genom åren funnits både ardenner, nordsvenskar och gotlandsruss som används på samma sätt. Några gånger har vi haft körkurser.

För närvarande har museet gotlandsrussen Fideli f.-05 och hennes döttrar Flinga f.-14 och Fiona f.-17.

Timmerstock som ska bli nockås på ett timmerhus

3. När och var blev du först "hästbiten"?

Ända sen jag var liten varit tokig i alla djur och tjuvat på mamma och pappa om att få en egen hund, katt, gris, ko och såklart häst. Det var lång kö för nybörjare på ridskolan, så för att få lite ridvana fick jag lära mig rida på grann-

ens mulåsa innan jag fick en ridskoleplats och har ridit sedan dess. Körningen och brukshästarna blev jag intresserad av när jag pluggade in hästgymnasiet via komvux på Ösby naturbruksgymnasium i Sala och efter det

började jag på skogs och brukshästutbildningen på Kvinnersta i Örebro. Året på Kvinnersta är bland det roligaste jag gjort!

4. Vad är som driver dig/er att använda hästen?

Hästarna får mig att må bra. Den härliga känslan som infinner sig när sam-spelet funkade så där bra, att man knappt hinner tänka innan hästen förstår vad man vill. Om det är en upp-

dragskörning av något slag eller bara hemma för nöjes skull spelar ingen roll. Sen vill jag också bidra till att kunskapen och kulturarvet kring körning hålls levande.

5. Vilken är din/er favoritkörning och varför?

Åh vad svårt att välja! Skogsbrukskörning o plöjning är kul för att man får klura och tänka på lösningar. Bröllopskörning känns speciellt att få vara

del av den lyckliga dagen för brudparet och alla glada människor. Eller en stilla vagnstur, bara jag och hästen med fågelkvitter i solnedgången.

Sådd

Väntar på invigning av herrgårdsallén

6. Vad har du stående längst fram i ditt vagnslider och vad använde du det till?

Hemma blir det som sagt mest vagnsturer, då kör jag med min flakvagn så det är den som står närmast till hands.

7. Berätta något speciellt häst- eller körminne du/ni varit med om.

Ett lite annorlunda uppdrag var flytten av ett timmerhus från Johannesbergs herrgård till museet. Idén kom från en bild i en bok om museets uppbyggnad, där husen på den tiden såklart flyttades med häst. Ett av lassan körde jag med Tora och skogsvagnen. Den nutida flytten kördes både genom lugna bostadsområden och på ganska trafikerade vägar, bland annat förbi värmekraftverket vid hamnen. Efter halva vägen stannade vi på macken och "tankade". Det var en häftig körtur, långt ifrån den lugna landsvägen hemma och jag var så glad över min duktiga häst!

8. Har du/ni något råd till alla som håller på/vill hålla på med hästkörning?

Var ödmjuk, både mot hästar och människor. Försök att alltid se det som är positivt. Det är aldrig hästens fel, gör den inte som du vill är det du som behöver fundera på hur du kan förklara bättre eller på ett annat sätt.

Slätter på Vällby

Husflytt, dags att tanka

Timmerhus flytt, vid värmeverket

Fideli sandar

9. Har du något ämne du skulle vilja ta upp på ett framtida Hästkörarseminarium eller i Moderna Hästkrafter?

Olika sätt att träna för att få en säker och trygg häst. Kanske som ett reportage i tidningen eller en clinic som en del av ett seminarium.

10. Vem vill du/ni se på Kuskbocken nästa Moderna Hästkrafter?

(Vet inte om de redan suttit på kuskbocken) Lena Casselbrant eller Gunnar Bärlund, två människor som jag tycker har ett trevligt sätt med hästarna.

Tack Stina för ditt bidrag till tidningen och välkommen Lena till nästa nummer!

/Redaktionen

Radannonser

Viktoriavagn säljes!

Vacker Viktorigagn från förra sekelskiftet säljes. Den är helt i nyskick eftersom den har varit i Polen och blivit totalrenoverad. Allt läder, sufflett, dynor och fotsackar är nytt. Gummi klädda trähjul.

24.000 kr, ej momsad.
Ring gärna för mer information: 070-3153435.

Hälsningar
Katarina Gustafsson, Timmele

Redskap säljes!

Vagn Skillingaryd, gjord av Oscar Bengtsson
Pris: 1200 exkl moms.

Promenadvagn i original till salu. Byggt i Uppsala av EP Nygren. Använd på gården Nytorp i Arbrå från sekelskiftet. Använd ett fåtal gånger de sista 20 åren. Pris: 5000 kr exkl. moms Suffletten saknas.

För mer info kontakta:
Roger Svärd 070-3157906
Tur o Ton i Hälsingland
Orbaden nära Järvsö/Bollnäs
maria.turoton@gmail.com

Distriktsombud

VAD FINNS DET FÖR HÄSTKÖRARAKTIVITETER I DITT DISTRIKT? KAN MAN ARRANGERA NÅGOT FÖR MEDLEMMAR I DITT OMRÅDE? KURSER? TA KONTAKT MED DITT DISTRIKTSOMBUD.

Blekinge, Nanna Engstrand, Olofström, 0709-921210, nanna-engstrand@hotmail.se

Dalarna, Erik Sundin, Orsa, 070-548 62 29

Gotland, Monica Elebjörk, Klintehamn, 070-381 02 17, info@svangel.se

Gävleborgs län, Anders Svensson, Hudiksvall, 0650-250 28

Göteborg och Bohuslän, Peter Andersson, Svanesund, 070-655 69 07, hogenhovslageri@hotmail.com

Halland, Jessica Bergqvist, Grimeton, 070-662 72 37, breavad@gmail.com

Jämtland, Marie Lidvall, Föllinge, 073-182 44 06, marielidvall@hotmail.com

Jönköping, Jan Bång, Gislaved, 0371-134 25

Kalmar, Tomas Karlsson, Rockneby, 0725824080 tjommen1.karlsson@gmail.com

Kronoberg, Henric Stenbeck, Tingsryd, 0702-132435, henricstenbeck@hotmail.com

Medelpad, Lennart Östberg, Specksta, 070 395 09 50

Norrbottnen, Lars-Olof Lundgren, Blåsmark, 070-3380787

Skaraborg, Per Madestam, Hjo, 0730-932646, per.madestam@naturnarahastkraft.se

Skåne, Anders Blomberg, Perstorp 0733-148345, anderspivo@gmail.com

Stockholm, Sara Mattsson, Tyresö, 070-439 57 24, sara.mattsson@live.com

Södermanland, Gösta Kylsberg, Strängnäs, 0733-74 68 88, gosta.kylsberg@inbetween.se

Uppsala, Camilla Perhult, Knutby 070 - 28 76 316, camillashastentreprenad@hotmail.se

Värmland, Knut Harju, Arvika, 070-851 67 31

Västerbotten, Dag Lernstad, Skellefteå, 0910-77 0423

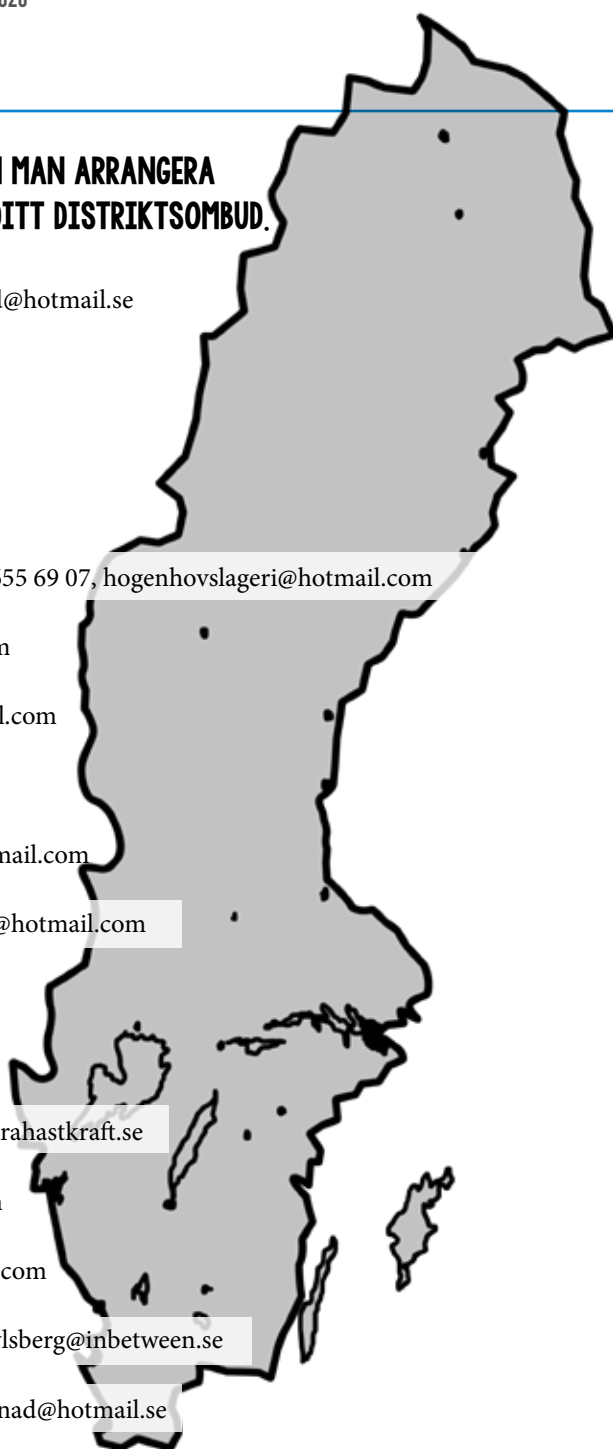
Västernorrland, Jan-Ove Lundqvist, Arnesvall, 070-3092639

Västmanland, Arne Persson, Möklinta, 0224-82016, draghasten@gmail.com

Älvsborgs län, Linus Elmelid, Svenljunga, 070-276 60 04

Örebro län, Jesper Hansson, Lindesberg, 070-680 42 56

Östergötland, Kjell Brinkby, Vikingstad, 013-850 17

DISTRIKTSOMBUD

Meddela länets kommande aktiviteter till redaktionsgruppen på redaktor@hastkorare.se så kommer de med på distriktens info-sida. Om du är distriktsombud och vet att du inte har gett oss din mailadress, maila den till oss så läggs du till i maillistan.

Klövsjö - Röros

En forbonderesa i modern tid

Att göra en forbonderesa kräver att man förbereder sig väl. Hästen är naturligtvis viktigast. För att den ska klara av att gå denna sträcka som är 22 mil, uppdelad på sex kördagar och en vilodag, krävs det att den är i mycket god kondition. Det blir långa dagar i selen och normalvikten på en fullpackad släde är ca 500 kg.

Vi brukar börja med konditionsträningen i oktober/november och ökar successivt för att vara på topp i slutet av januari. Så bara den förberedelsen blir många timmars arbete. Seldonen ska naturligtvis ses över så att allt är helt och välsmort, släden ska kollas, järnen på medarna kanske behöver bytas. Fällar och fälltäcken ska kollas, hölåda och havrelåda packas, hästpas-

set packas ner i forskrinet, diverse extratrustning ska tas fram såsom hästskor, vattenhink av trä eller plåt. Sist men inte minst ska man arrangera med hästvakt och hundvakt hemma.

Det krävs en hel del logistik för att kunna genomföra denna resa. Veckan innan resan ska starta åker vi upp till Forbondeföreningens torp i Klövsjö för att lämna av den fullastade släden.

Två dagar innan avfärd åker vi själva upp med häst för att installera oss på Pålletorpet. Följande dag ägnas åt att köra upp bilar och hästtransporter till norska gränsen för att därifrån åka buss gemensamt tillbaka till torpet. På kvällen har vi informationsmöte för kuskar, hjälpkuskar, tross och gäståkare som avslutas med middag. Trossen är en oerhört viktig funktion för oss, de stöttar oss under hela resan med måltider, transport av packning, städning av boende och stallar samt kör med följe bil, där så behövs av säkerhetsskäl.

Så är då dagen för avfärd inne och spänningen stiger för alla deltagare. Vi är tolv ekipage som startar i Klövsjö med i snitt tre personer i varje släde. Klockan åtta ringer kyrkklockorna i Klövsjö kyrka som ett tecken för vår avfärd. De hästar som varit med några år har lärt sig det och är därmed lite extra

på tå. Intresserade bybor är också på plats och vinkar av oss, nu är vi på väg!

Första dagens etapp går mellan Klövsjö och Vemdalen, en sträcka på ca tre mil. Första rasten blir på Fjällgården – en gammal färdmansgård – och sedan går vi vidare mot Vemdalskalet och in på Karl XI väg, där det verkligen gäller att hålla i tömmarna på väg ner efter den branta fjällsidan, för man vill ju inte köra tipp och behöva bjuda på tipptårta. När vi närmar oss dagens etappmål hör vi kyrkklockorna hälsa oss välkomna till Vemdalens by. Hästarna stallar vi in på olika privata stallar och vi inkvarterar oss på Lövåsgården för natten.

Andra dagen kör vi ca fem mil. När vi avreser från Vemdalen ska alla ha packat ihop sina pinaler och vara resklara, hästarna vara väl utfordade och utslade för avfärd klockan halv sju. Dagens första rast sker på Hedlanda flygplats med vacker utsikt över Sonfjället. Resan fortsätter sedan mot Trosavik där vi besöker en hantverksbutik och blir bjudna på fika. Vi går sen vidare mot Hede längs en mycket vacker gammal körväg. Väl framme i Hede välkomnas vi åter av kyrkklockors klang och en stor publik. Där gör vi en längre rast för veterinärbesiktning, kontroll av hästpass och vi tvåbenta inmundigar en mycket god hemlagad ärtsoppa. Från Hede fortsätter färden mot Långå som är dagens slutmål och mörkret hinner falla

innan vi når stall för natten.

Tredje dagen gör vi resans längsta etapp som slutar på 5,5 mil. Efter frukost för både folk och få kör vi genom Långå där byborna har tänt marschaller längs hela bygatan för vår skull, en imponerande syn! I Saxvall kommer vi ut på riksvägen och där möter trossen upp med varningsbilar och om asfalten är framme har vi även en traktor som kör före och lägger ut snö på vägen åt oss.

Efter 1,5 miles landsvägskörning viker vi av riksvägen för att gå mot Lossendammen där trossen ordnat så att vi får en välförtjänt lunch.

Härifrån går foran på norra sidan om Lossendammen där vi bland annat passerar den överdämda byn Valmåsen.

Efter vintermörkrets inbrott anländer vi till Ljusnedal, som är ett gammalt brukssamhälle, och får även där njuta av kyrkklockornas musik innan vi stallar in hästarna för natten.

Själva installerar vi oss i Ungdoms-lokalen för två nätter. Kvällen avslutas med en trerätters middag och levande musik.

Fjärde dagen får hästarna vila och god omvårdnad såsom massage, promenader och en trerätters middag i form av saltsten, hö och havre (fniss). Några av oss åker med bil till Röros för att förbereda inför marknaden. Övriga har fria aktiviteter med bland annat besök i Funäsdalen.

Femte dagen går till Vauldalens fjällhotell, strax innanför norska gränsen, så nu går vi in i högfjällsterräng.

Dagen börjar med att vi kör på Funäsdalsjön där det brukar vara minst 20 grader kallt. När vi når sjöns västra strand och solen stiger över horisonten bjuds vi på andlig spis av vår egen forbondepräst, Bo Lundmark. Efter andakten går resan vidare på skoterleder förbi Tänndalen mot Hamra där vi äter lunch på Ski Lodge. Under resten av dagen ringlar sig leden fram mellan vindpinade fjällbjörkar upp på kalvfället där vi passerar riksgränsen och kör ut ur EU.

På fjällhotellet tas vi emot av förväntansfulla gäster och efter att vi har stallat in hästarna får vi bråttom att ta på oss hembygdsdräkterna inför kvällens middag som består av römmegröt och fisk.

Det blir en trevlig avslutning på en lång dag, trötta men nöjda stapplar vi i säng.

Sjätte dagen kör vi till Billeshaugen genom en mycket vacker fjällskog och når Brekkebygden där lågstadiet barnen sjunger marknadsvisor för oss. I Brekken står även en staty av en forbonde och där lägger vi varje år en krans. Därefter får barnen att åka med oss tillbaka till skolan. Vår färd går nu vidare mot sjön Aursunden som kan ge oss en utmaning i form av dubbelis och djup drevsnö. Dagens etapp avslutas på Röros Ved där man har byggt tillfälliga spiltor till våra hästar. Vi själva åker buss tillbaka till Vauldalens för ännu en övernattnings på Fjällhotellet.

Sjunde dagen bussas vi tillbaka till hästarna för att inleda resans sista dag och kortaste etapp. Färden går i vacker, vindlande fjällterräng mot sjön Stickelnis is där bålkafe kokas och två norska körlag inväntas. När de anländer blir det många glada skratt när vi återser gamla, goda vänner. Klövsjö Forbondeförening tar nu täten i foran mot Röros. I väntan på att marknaden ska invigas står vi bakom ett gammalt kolplank tillsammans med de övriga sju körlagen. På en given signal går sedan drygt nittio hästar på lång rad in i staden, förbi en publik på flera tusen åskådare, och därmed är årets vintermarknad i Röros invigd. Alla hästar fick-

parkeras sedan på en stor uppskottad yta där allmänheten får besöka oss för en pratstund och för att beundra alla vackra, duktiga hästar. Nu fylls vi av både vemod och glädje, vemod för att resan är över och glädje för att vi även i år har lyckats komma fram välbehållna. Årets äventyr är över men nu tar marknaden vid och nya möten och upplevelser väntar.

Om ni vill veta mer om föreningen och resan, så finns vi på www.forbonden.se.

Text: Lennart Östberg & Annalena Norberg

ÄLGARÅS VAGNMUSEUM UTANFÖR TÖREBODA

En resa i tiden för hästdragna fordon,
som vagnar, slädar och redskap m.m.

Kontakta Lasse Hellsten för en visning
070-257 74 99 • hellstenlasse@gmail.com

www.hastkorare.se

I NÄSTA NUMMER:

Temat för nästa nummer av Moderna Hästkrafter kommer vara:

HÄSTEN I TRAFIKEN

Varmt välkommen att skicka in dina idéer, erfarenheter, tips eller övrig information i ämnet!

Bidra gärna även med insändare och information om kommande aktiviteter!

**Skicka material till:
redaktor@hastkorare.se**

Manusstopp för MH nr 3 2020: 30e augusti, planerad utgivning: 28e juni